

**Чернігівська державна обласна
універсальна наукова бібліотека
ім. В.Г. Короленка**

**Петро Григорович
ЗУБ**

(Рекомендаційний покажчик)

Чернігів 2002

ББК 91.9: 83
3-91

Упорядник: Н.Ф.Гонза.
Редактор: Л.В.Студьонова.
Відп. за вип.: П.В.Грищенко.
Комп'ютерний набір: Д.Дев'ять.
Ризограф Чернігівської ОУНБ ім.В.Г.Короленка.
Тираж 100

ПЕРЕДМОВА

Що таке талант? Це видатна природна здібність, котрою наділена та чи інша людина. А якщо у неї таких здібностей не одна, а кілька?

Саме до такого розряду обдарованих належить старший викладач, доцент кафедри музики і співів Чернігівського педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка Петро Григорович Зуб. Він – поет, прозаїк, композитор, художник. Його ім'я добре відоме не лише на берегах Десни, а й на рідній Полтавщині, яка благословила його на світ!

Народився Петро Зуб 22 листопада 1932 року в с. Ковалівці Шишацького району на Полтавщині.

З дитинства мав потяг до музики, грав на багатьох інструментах. Це й визначило його життєвий шлях. Закінчивши семирічку, вступив до Полтавського музичного училища імені М.В. Лисенка.

Навчаючись у класі домри під орудою чудових педагогів Г. Замая та А. Сідака, водночас опановував вокал, хоровий спів, духові інструменти. Тоді ж захопився фольклористикою.

Свого першого вірша П. Зуб видрукував у далекому 1949 році в обласній газеті «Зоря Полтавщини», коли навчався у Полтавському музичному училищі.

По закінченні училища 1951 року деякий час був методистом обласного Будинку народної творчості, розгорнув широку роботу в царині збирання народних пісень. Десятки перлин записав від своєї мами Наталки Михайлівни, від дядька Івана Миколайовича Діденка.

Потім заповнила педагогічна робота. Викладав музику та співи у Великосорочинському педучилищі ім. М.В. Гоголя, а після служби в армії знову повернувся на викладацьку роботу в Гадяцькому культурно-освітньому училищі.

Пісенність його творів приваблювала композиторів. Микола Донець, зокрема, написав пісню «Наш край» (Розцвіла над ставом), яку свого часу співала вся Україна і яка стала народною. Не менш популярною була пісня «Закохалася» цього ж композитора, а Пантелеймон Малиненко написав на текст П. Зуба «Полтавський вальс», мелодія якого майже півстоліття є позивними полтавського радіо.

Його пісні є в репертуарі багатьох художніх колективів району, області, України. Вони виконувались також в Росії, Білорусі, Молдові, Чувашії, Польщі, Болгарії, Франції та ін.

Попрацювавши завідувачем секції музики Глухівського педінституту, здобувши вищу освіту в Київській консерваторії ім. П.І. Чайковського, Петро Григорович 1961 року переїздить до Чернігова.

Сповнений сил і енергії він багато вільного часу віддає творчій роботі: пише вірші, прозові твори, складає музику, малює художні картини. Його твори публікує республіканська преса. А в столичному видавництві «Веселка» майже підряд в 1975, 1977 і 1979 роках вийшли дитячі книжки «Зоряний баштан», «Золотинка», «Жайворонки».

Згодом у Чернігові видає дві збірки пісень «Голубе Полісся» та «Пісня дзвоника». У них, Петро Григорович, виступив як поет і композитор. Він написав музику як до власних пісень, так і до поетичних творів чернігівських та київських авторів.

Деякий час тому в редакційно-видавничому відділі обласного управління по пресі з'явилися нові книжки поезії і прози Петра Зуба «Царина душі моєї» (1992), «Рід» (1993), «Не прокляни себе» (1994), «Початок дороги» (1995), у видавничому агенстві «Псьол» (сmt Шишаки Полтавської обл.) збірка «Хай ще зозуля кує» (1997) та інші.

Почуттям доброти і любові перейняті, обдихані, осяяні і обціловані (як сонцем) багато творів поета і композитора П. Зуба. Глибоко й органічно відбилися у них також мистецька простота, невимушеність і щиросердечність. Образно кажучи, визначальним у творчості нашого земляка стало те, що до певної міри було і є визначальним для всього його життя, оточення, в якому зростав і формувався як людина й митець.

Від книжки до книжки голос письменника набирає нових барв і тонів, а тематика – глибини.

У 1998 році в РВК «Деснянська правда» вийшла ще одна поетична збірка Петра Зуба «Доля». Майже сто поезій, зміст яких узагальнюють розділи «Межа», «Диво», «Обрій», «Акварелі», «Соната кохання».

Співає автор про те, що притаманне лірику, вдумливого, співчутливого до землян. Він добрий мрійник, для якого “продовгий шлях улігся від коліски”. Хоча, не знаючи, спокою, у нелегкім труді добуває “мідний гріш”, не втрачає оптимізму, хоче, щоб кожного не полишала мужність, духу.

Заявляє, що не відділить ніколи себе від людей і від свого роду, у якому так хвилююче звучала мамина пісня “Ой, у лузі”. Згадує Полтавщину, славить “каштановий Чернігів”, запам’ятав ніжний “ранок у Карпатах”.

Багато про що натхненно намережив Петро Зуб у “Долі”. Сказати б, прихильною виявилася до нього власна доля. Відмінник народної освіти, заслужений працівник культури, лауреат премії ім.М.Коцюбинського.

П.Г. Зуб – член Національної спілки письменників України з 1998 року. Твори його перекладалися на російську, білоруську, чуваську, польську мови.

У творчому доробку П. Зуба нариси краєзнавчого змісту, в яких він розповідає про відомих діячів життям та діяльністю, пов’язаних з Чернігівщиною: М.В.Лисенка, українського композитора, М.Т. Васильєва-Святошенка, диригента оркестру Чернігівського театру у 1935-1941 рр. та у 1945-1948 рр., А.О. Стригу, заслуженого працівника культури України, баяністку, викладача Чернігівського музичного училища ім.Л.В.Ревуцького, В.В.Зайченко – заслуженого працівника культури України, відомої на Чернігівщині дослідниці народної вишивки, тощо.

У 2000 році в РВК “Деснянська правда” вийшла книга “Золота спадщина”, в якій автор висвітлює життєвий та творчий шлях одного з найталановитіших хормейстерів, фольклористів Чернігівщини В.І.Полевика, який віддав свою невтомну енергію та хист музиканта збиранню, обробці та опублікуванню народних пісень Поліського краю.

Шанують і поважають Петра Зуба в Чернігівському педуніверситеті ім. Т.Г. Шевченка. Адже саме тут він написав і видав 15 збірок поезії та прози, створив понад 100 пісень.

Важко визначити, що для митця є найголовнішим – музика, література, чи його багатолітня педагогічна праця. Бо він не ділить серце й душу на три умовні частини, а самовіддано й захоплено віддається як творчості, так і роботі в університеті та із самодіяльними колективами, які під його керівництвом не раз відзначалися на республіканських і обласних оглядах. Сотні концертів, творчих вечорів, авторських зустрічей подарував Петро Зуб разом із професійними та самодіяльними артистами, літераторами не тільки землякам, а й слухачам та читачам у різних містах і селах України.

Рекомендаційний бібліографічний покажчик “ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ ЗУБ” продовжує серію посібників, присвячених письменникам Чернігівщини. Він має за мету систематизувати друковані джерела, що розкривають творчість літератора і композитора. Посібник побудований за такими розділами:

- Твори П.Г. Зуба.
- Окремі видання;
- В збірниках, часописах;
- Пісні П.Г. Зуба;
- Публікації краєзнавчого змісту.
- Статті про творчість П.Г. Зуба.

Бібліографічний опис супроводжується короткими анотаціями. Довідковий апарат складається з іменного покажчика.

Рекомендаційний покажчик “Петро Григорович Зуб” може бути корисним літературознавцям, викладачам і студентам вузів, бібліотечним і музейним працівникам, всім, хто цікавиться літературним процесом на Чернігівщині і в Україні.

ТВОРИ П.Г. ЗУБА

ОКРЕМІ ВИДАННЯ

1. ЗОРЯНИЙ баштан: Вірші /Мал. Л. Гармизи. – К.: Веселка, 1976.– 16 с.: іл.
Рец.: Пулінець П. Адресується найменшим //Комс. гарт. – 1976. – 20 берез.
Щоб там не було //Десн. правда. – 1976. – 4 квіт.
2. ЗОЛОТИНКА: Вірші. – К.: Веселка, 1979. – 16 с.: іл.
Рец.: Славко Р. Після другої зустрічі //Десн. правда. – 1980. – 9 лют.
Василенко С. Золотинка теплоти //Комс. гарт. – 1980. – 11 берез.
3. ЖАЙВОРОНКИ: Вірші / Худож. Т. Тар-навський. – К.: Веселка, 1982. – 12 с.: іл.
4. ГОЛУБЕ Полісся: [Пісні]. – Чернігів: Облполіграфвидав, 1990. – 26 с.
5. ПІСНЯ дзвоника: [Пісні, вірші]. – Чернігів, 1991. – 43 с.
6. РІД: Повість. – Чернігів: РВВ обл. упр. по пресі, 1993 – 117 с.
7. НЕ ПРОКЛЯНИ себе: (Повість, оповідання) /Передм. О.Г.Баранкова. – Чернігів: РВВ обл. упр. по пресі, 1994. – 106 с.
8. ПОЧАТОК дороги: Повість, оповідання для серед. та ст. шк. віку.– Чернігів: РВВ обл. упр. по пресі, 1995. - 112 с.
9. ХАЙ ще зозуля кує: Пісні, поезії. – [смт. Шишаки Полтав. обл.]: ВА “Псьол”, 1997. – 84 с.
Рец.: Ковалець Я. Хай ще зозуля кує //Гарт. – 1997. – 17 квіт. – С.12.
10. ЦАРИНА душі моєї: Пісні, поезії /Черніг. обл. центр нар. творчості. – Б.м.: ВА “Псьол”, 1997. – 84 с.
11. ДОЛЯ: Поезії. – Чернігів: РВК “Десн. правда”, 1998. – 79 с.
Рец.: Романіка М. Світла муза //Черніг. вісн. – 1998. – 30 жовт.
Вечоренко П. “Сріблом по золоті – доля” //Десн. правда.– 1998.– 27 жовт.
12. ЖУР – журавлик: Вірші для дітей. – Чернігів: РВК “Десн. правда”, 1998. – 23с.
13. СВІЧА: [Вірші]. – Чернігів: РВК “Десн. правда”, 1998. – [16с.].
14. ДЗВІНИЦЯ: Поезії. – Чернігів: РВК “Десн. правда”, 1999. – 71 с.
15. ЗОЛОТА спадщина. – Чернігів: РВК “Десн. правда”, 2000. – 151с.: іл. 1 арк. портр.
Про життєвий і творчий шлях фольклориста Чернігівщини В.І.Полевика.
Рец.: Куценко П. Золотій спадщині жити //Десн. правда. – 2000. – 12 жовт.
- 15 а. МОЯ дорога / Худож. оформл. Є. Зотової; Ред. П. Куценко. - Чернігів, 2002. – 190 с.

В ЗБІРНИКАХ, ЧАСОПИСАХ

16. ГУСИ летять: [Вірш] //Ранок. – 1975. - № 8. – С. 12.
17. ЩО в мені батькове: [Вірш] //Сільські вісті. – 1976. – 9 трав.
18. ВІЧНА пісня: Вірш //Прапор. – 1976. - № 8. – С. 11.
19. САМ. Дивний сон: [Вірші] //Перець. – 1977. - № 6. – С. 10.
20. МОЯ країна: [Вірш] //Почат. школа. – 1978. - №5. – С. 18.
21. ВЕРБЫ /Пер. Б. Файбисовича //Узори дружбы: Стихи. – Тула, 1979. – С. 32.
22. ТРИ Галинки //Обрії: Вірші. Для дошкіль. віку. – К., 1979. – С. 3.
23. В ПАРТИЗАНСКОМ селе //На земле Пересвета: Сб. / Сост. Н. Родичев. – М., 1984. – С. 425.
24. НАШІ дороги. Казка: [Вірші] //Дніпро. – 1984. - №12. – С. 102-103.
25. ОГЛЯНЬСЯ: [ЕТЮД] //Літ. Чернігів. – 1994. - № 5. – С. 52.
26. Я ХОЛОСТЫМИ залпами опять ... Дождь. Музыка. Грешник. Теперь я дед, но не всегда ж был дедом ... Ревнивец: [Вірші] /Пер. В.Сорочкина //Десна (Брянск). – 1998. - №8. – С. 83-86.
27. ЛЮСТЕРКО. Доля: [Вірші] //Пастухи квітів: Антологія інтимної лірики: Поети Чернігівщини. – Чернігів, 1999. – С. 54-55.
28. ТОПОЛІ: [Вірш] //Десн. правда. – 2000. – 10 серп.

29. ЯБЛУНЯ: [Вірш] //Сільське життя (Шишаки Полтав. обл.). – 2000. – 20 берез.
 30. ДЗВІНИЦЯ. Біля Десни: [Вірші] //Гарт. – 2001. – 30 листоп.
 31. ЩЕ ЛИСТОПАД: [Вірш] //Десн. правда. – 2001. – 29 листоп.
 32. ЕКСПЕРИМЕНТ: [Оповідання] //Десн. правда. – 2001. – 8 серп.

ПІСНІ П.Г. ЗУБА

33. НАШ край /Муз. М. Донця. – Полтава, 1954. – [4 с.].
 34. НАШ край. Залила весна стежину. Їде милий в армію. Колгоспна молодіжна. Закохалася //Донець М. Наш край: Зб. пісень самодіяльного комп. Полтавщини. – Полтава, 1958. – С. 7, 11-13, 21.
 35. ПОЛТАВСЬКИЙ вальс /Музика П. Малиненка //Прапор. – 1959.- № 6. – С. 112.
 36. ЗАКОХАЛАСЯ /Муз. М. Донця //На щастя, на здоров'я. – К.,1960. – С. 98.
 37. РОЗЦВІЛА над ставом /Мелодія М. Донця //Українські народні пісні. – К., 1960. – С. 341.
 38. СТУДЕНТСЬКА пісня /Муз. М. Черниша //За перемогу (Глухів Сум. обл.). – 1960. – 1 січ.
 39. ПРИДЕСНЯНСЬКА веснянка /Муз. Л. Пашина //Співає народний хор. – К., 1965. – С. 120.
 40. ДОНЕЦЬ М. Закохалася. Сл. П. Зуба. – Кіровоград, 1979. – [6 с.].
 41. ЛАСКАВО просимо. /Муз. Л. Хагуна //Комс. гарт. – 1977. – 20січ.
 42. Сіверяночка. Сл. С. Охрименка //Десн. правда. – 1977. – 11 черв.
 43. ХАЙ ЩЕ зозуля кує /Муз. П. Зуба //Десн. правда. – 1992. – 21листоп.
 44. ШЕСТОВИЦЯ. Сл. М. Малого //Наш край. – 1993. – 25 трав.
 45. Кризь літа. Сл. П. Куценка //Черніг. відом. – 1998. – 10 лип.
 46. МОЛОДШИЙ брат /Муз. П. Зуба //Десн. правда. – 1998. – 11лип.
 Пісня присвячена П. Куценку.

ПУБЛІКАЦІЇ КРАЄЗНАВЧОГО ЗМІСТУ

47. НАРОДНІ перлини //Десн. правда. – 1963. – 10 серп.
 Народні пісні Чернігівщини.
 48. ГОСПОДАРІ поля //Десн. правда. – 1974. – 1 листоп.
 По стор. кн. В. Петльованого “Безмежнеє поле”, присвяченої сіл. трударям Менського р-ну.
 49. ЩАСТЯ //Рад. освіта. – 1974. – 6 листоп.
 Нарис про К.І. Хрущ – методиста Черніг. пед. ін-ту, талановитого викладача укр. мови.
 50. НЕМЕРКНУЧІ сузір'я //Десн. правда. – 1977. – 22 лют.
 Рец. на докум. повість Є. Гуцала “З вогню воскресли”, в якій йдеться про спалені фашистами села Черніг. обл.
 51. РОЛІ Володимира Волкова //Десн. правда. – 1981. – 22 верес.
 Засл. артист УРСР. Уродженець Чернігова.
 52. М. ЛИСЕНКО і Чернігівщина //Творчість М. Лисенка і духовний розвиток особистості. – Чернігів, 1992. – Ч. 2. – С. 4-8.
 Співавт.: В.І. Барщук.
 53. ПІСНЕ, доле моя //Десн. правда. – 1997. – 31 груд.
 Нарис про В.В. Зайченко – засл. працівника культури України, відомої на Чернігівщині дослідниці народної вишивки.
 54. ТАЛАНТ [А.О. Стриги – викладачки Черніг. муз. уч-ща ім.Л.М.Ревуцького] //Десн. правда. – 1998. – 18 берез.
 55. СЕРЦЕМ до серця з людьми //Десн. правда. – 1998. – 17 черв.
 Перебування М.В. Лисенка на Чернігівщині.
 56. ДОЛЯ композитора //Десн. правда. – 1999. – 22 лип.

М.Т. Васильєв-Святошенко (1863-1961) – диригент оркестру Черніг. театру у 1935-1941 рр. та у 1945-1948 рр.

57. ВЕЧІР шани [А.О. Стриги, засл. працівника культури України, баяністки, викладача Черніг. муз. уч-ща ім. Л.М. Ревуцького] //Десн. правда. – 2001. – 8 лют.

58. А ЖИТИ треба //Десн. правда. – 2001. – 10 квіт.

Про малолітніх в'язнів Німеччини часів 2-ї світової війни, які тепер мешкають у Чернігові.

СТАТТІ ПРО ТВОРЧІСТЬ П.Г. ЗУБА

59. ПАШКО А. У молодих літераторів Полтавщини //Комсомолец Полтавщини. – 1959. – 15 берез.

60. ДЯТЛЕНКО В. Поет, композитор, артист //За перемогу (Глухів Сум. обл.). – 1960. – 16 січ.

61. РЕП'ЯХ С. З піснями народними //Рад. освіта. – 1963. – 1 трав.

62. СТРУТИНСЬКИЙ В. Квітами добра //Комс. гарт. – 1979. – 29листоп.

63. У НАС много общего //Советская Чувашия. – 1983. – 5 черв.

64. КУЦЕНКО П. Заповідана матір'ю пісня //Десн. правда. – 1990. – 16 груд.

65. КУЦЕНКО П. “На видноті уся моя любов”: До 60- річчя письменника //Десн. правда. – 1992. – 21 листоп.

66. ВЕЧОРЕНКО П. У розповні творчих сил //Десн. правда. – 1992.– 24 листоп.

67. КОСТЕНКО В. На пісню озивається //Зоря Полтавщини. – 1993.– 29 лип.

68. НАД полтавським краєм білі голуби //Зоря Полтавщини. – 1994.– 20 квіт.

69. НІКОЛАЄВ В. Рядки, продиктовані серцем //Черніг. вісник. – 1994. – 22 лип.

70. ЛАУРЕАТИВ [премії ім. М. Коцюбинського 1995 р.] названо //Десн. правда. – 1995. – 10 жовт.

Серед ін. – П.Г. Зуб.

71. АВТОР пісні, що стала народною /Інтерв'ю взяв С.Пирятинський //Черніг. відом. – 1995. – 27 жовт. – С. 5.

Розмова з лауреатом премії ім. М. Коцюбинського П.Г. Зубом.

72. ПІД акомпанемент автора //Сільське життя (Шишаки Полт. обл.).– 1996. – 17лют.

73. ПРОЦЬ Я. Петро Зуб, початок дороги //Сільське життя (Шишаки Полт. обл.) – 1996. – 16 берез., 23 берез.

74. КОВАЛЕЦЬ Я. Накувала зозуленька //Черніг. відом. – 1997. – 21листоп.

75. КУЦЕНКО П. І за пелюстку, і за людину //Десн. правда. – 1997.– 22 листоп.

76. ПЕТРУ Григоровичу Зубу – 65 //Наш край. – 1997. – 22 листоп.

77. ВЕЧОРЕНКО П. “Сріблом по золоті –доля”: Книги земляків //Десн. правда – 1998. – 27жовт.

78. МИКОЛАЄНКО В. І прозаїки, і поети //Десн. правда. – 1998. – 17листоп.

Повідомлення про прийняття до Черніг. обл. орг. Нац.Спільки письменників України групи літераторів, серед яких і П. Зуб.

79. НОВІ члени Спільки письменників України //Літ. Україна. – 1999.– 25лют.– С.6.

Серед інших П. Зуб.

80. ПРОЦЬ Я. Горить поетова свіча //Сільське життя (Шишаки Полтав. обл.). – 1999. – 30 квіт.

81. ЗУБ Петро Григорович (1932) //Письменники Чернігівщини : Довідник. – Чернігів, 2001. – С. 29.

**ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК***

Баранков О.Г. 7
Барщук В.І. 52
Василенко С. 2
Васильєв-Святошенко М.Т. (56)
Вечоренко П. 11, 66
Волков В. (51)
Гармиза Л. 1
Гуцало Є. (50)
Донець М. 33, 34, 36, 37, 40
Дятленко В. 60
Зайченко В.В. (53)
Зотова Є. 15 а
Іванова Л. 2
Ковалець Я. 9, 74
Костенко В. 67
Куценко П.І. 15, 15 а, 45, (46), 64, 65, 75, 77
Лисенко М.В. (52, 55)
Малий М. 44
Малиненко П. 35
Миколаєнко В. 78
Ніколаєв В. 69
Охрименко С. 42
Пашин Л. 39
Пашко А. 59
Петльований В. (48)
Пирятинський С. 71
Проць Я. 73, 80
Пулінець П. 1
Реп'ях С. 61
Родичев Н. 23
Романіка М. 11
Славко Р. 2
Сорочкин В. 26
Стрига А.О. (54, 57)
Струтинський В. 62
Тарнавський Т. 3
Фейбисович Б. 21
Хатун Л. 41
Хрущ К.І. (49)
Черниш М. 38

*Номери, що відносяться до прізвищ осіб, яким присвячені статті, подано у круглих дужках.